ERW
Ein Rhanbarth ar Waith
Education through Regional Working
www.erw.cymru
www.erw.wales

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

PRESENNOL: Cynghorydd Alun Thomas [Cadeirydd]

Y Cynghorydd Ellen ap Gwynn	Cyngor Sir Ceredigion
Y Cynghorydd Gareth Jones	Cyngor Sir Gaerfyrddin
Y Cynghorydd Keith Lewis	Cyngor Sir Penfro
Y Cynghorydd Des Thomas	Dinas a Sir Abertawe
Mr Mark James	Prif Weithredwr Arweiniol – ERW
Mr Aled Evans	Cyfarwyddwr Arweiniol – ERW
Ms Betsan O'Connor	Rheolwr Gyfarwyddwr – ERW
Ms Bronwen Morgan	Cyngor Sir Ceredigion
Mr Ian Westley	Cyngor Sir Penfro
Mr Jonathan Haswell	Cyngor Sir Penfro (Swyddog ERW S151)
Ms Jo Hendy	ERW
Mr Chris Llewellyn	CLILC
Mr Jeremy Saunders	Swyddfa Archwilio Cymru
Ms Chris Sivers	Dinas a Sir Abertawe
Ms Tanya Wigfall	Llywodraeth Cymru
Mr Richard Williams	ERW
Mr Martin Davies	Cyngor Sir Gaerfyrddin (Gwasanaethau Democrataidd)
Ms Catherine Gadd	Cyngor Sir Gaerfyrddin (Gwasanaethau Democrataidd)

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Jamie Adams (Cyngor Sir Penfro), y Cynghorydd Emlyn Dole (Cyngor Sir Gaerfyrddin), y Cynghorydd Jennifer Raynor (Dinas a Sir Abertawe), y Cynghorydd Rob Stewart (Dinas a Sir Abertawe), Mr Jeremy Patterson (Cyngor Sir Powys) a Ms Elin Prysor (Cyngor Sir Ceredigion).

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

2. DATGANIADAU O DDIDDORDEB PERSONOL

Nid oedd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb personol.

3. LLOFNODI FEL COFNOD CYWIR GOFNODION CYFARFOD O'R CYD-BWLLGOR A GYNHALIWYD AR 16 GORFFENNAF 2016

Gwnaed cais i ddiwygio cofnod 9.3 – derbyn Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2015–16 – i gymeradwyo Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2015–18.

CYTUNWYD i lofnodi cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Gorffennaf 2016 fel cofnod cywir, gyda'r diwygiad a nodir uchod.

4. COFRESTR RISG

Dosbarthwyd i aelodau'r Cyd-bwyllgor gopi o'r Gofrestr Risg oedd yn amlygu'r prif risgiau yn y meysydd Corfforaethol, Ariannol a Gwella Ysgolion ac er mwyn galluogi ERW i liniaru'r risgiau posibl lle bo modd.

Amlinellodd y Rheolwr Gyfarwyddwr y prif newidiadau a'r diweddariadau i'r Gofrestr, a oedd yn cynnwys lleihau risgiau ysgolion sy'n achosi pryder. Roedd y risg hon wedi derbyn sylw ac roedd fformiwla ar gael o'r hyn oedd yn gweithio'n dda yn y rhan fwyaf o ysgolion. Nodwyd nad oedd mor effeithiol mewn rhai ysgolion llai.

Gofynnwyd pam yr oedd eitem 1 – Methiant i gydymffurfio neu weithredu ar argymhelliad Archwiliad Mewnol – yn parhau ar y Gofrestr Risg ac a oedd yn parhau'n risg. Eglurodd y Rheolwr Gyfarwyddwr fod hyn yn cael ei fesur bob chwarter a bod system awtomatig dda mewn lle; er hynny, ar brydiau ni lwyddwyd i gadw at derfynau amser. Cytunwyd mai risg gyffredinol ydoedd ac nad oedd angen ei chadw ar y Gofrestr bellach.

CYTUNWYD bod yr adroddiad yn cael ei dderbyn, gyda'r diwygiad a nodwyd uchod.

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

5. DIWEDDARIAD GAN Y CYFARWYDDWR ARWEINIOL A'R RHEOLWR GYFARWYDDWR

Rhoddwyd diweddariad geiriol ynghylch y gweithgareddau i aelodau'r Pwyllgor; eglurwyd bod cyfarfod o'r Bwrdd Gweithredol wedi'i gynnal ar 21 Hydref 2016 ac oherwydd yr amserlen na ellid ei gyflwyno fel adroddiad ysgrifenedig.

Hysbyswyd y Pwyllgor fod y cyfarfod gydag ysgolion a hybiau yn y consortiwm wedi bod yn llwyddiannus iawn. Roedd tair neges glir wedi'u rhoi:

- Roedd yn rhaid sicrhau bod Cyllid gan Lywodraeth Cymru yn cyrraedd yr ystafell ddosbarth.
- Mae ERW yn gwrando ac yn crynhoi barn y proffesiwn ac mae angen i ysgolion ddeall bod ERW yna i helpu.
- Mae cymorth gan ysgolion i ysgolion eraill wedi bod yn llwyddiant ac roedd yn rhaid i hyn ddod yn ddisgyblaeth. Nodwyd bod lle i wella o hyd.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Arweiniol sylw at y ffaith fod yr adolygiad swyddogol cyntaf gan gyfoedion yn cael ei gynnal yn sir Benfro. Byddai'r adolygiad yn arwain at adroddiad cynnydd cyfrinachol i Gyngor Sir Penfro. Hysbysodd Prif Weithredwr Cyngor Sir Penfro y Pwyllgor y byddai Sir Benfro yn barod i rannu rhai agweddau ar yr adroddiad â'r Awdurdodau Lleol eraill. Nodwyd y byddai gan feysydd eraill hefyd ddiddordeb mewn cynnal ymarferiad tebyg, gan ei fod yn rhan o system o hunan-wella a oedd yn berthnasol i ysgolion ac Awdurdodau Lleol fel ei gilydd. Yn ychwanegol at hynny, byddai cynhadledd wella yn cael ei chynnal yn sir Benfro ym mis Ionawr; roedd hwn yn gysyniad newydd a ddatblygwyd gan Estyn.

Cafwyd diweddariad gan y Rheolwr Gyfarwyddwr ar y datblygiadau ynghylch Dyfodol Llwyddiannus, y cwricwlwm newydd yng Nghymru. Roedd Llywodraeth Cymru wedi ystyried y pryderon a godwyd ynglŷn â'i weithredu ac yn gweithio gyda phartneriaid i ailstrwythuro'r rhaglen. Codwyd pryderon am y modd y byddai addysg cyfrwng Cymraeg yn rhan o'r strwythur. Tynnodd y Cyfarwyddwr Arweiniol sylw at y ffaith ei fod wedi ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn gofyn am gyfarfod cyn gynted â phosib i drafod eu bwriad i ddatblygu strategaeth ar gyfer Cymru gyfan i roi sylw i'r mater hwn.

Nodwyd bod rhai datblygiadau diddorol wedi digwydd ym Mand B rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif ac awgrymwyd bod yr Arweinwyr Addysg yn cadw hyn mewn cof.

Cytunwyd bod yr adroddiad yn cael ei dderbyn.

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

6. LLYTHYR GAN Y GRŴP CRAFFU

Hysbyswyd y Cyd-bwyllgor fod Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion pob un o'r chwe Awdurdod Lleol wedi cynnal cyfarfod hanner blynyddol Grŵp y Cynghorwyr Craffu yn sir Benfro, ar 27 Medi 2016, ac wedi derbyn casgliadau ac argymhellion y cyfarfod.

Ymysg y pynciau a drafodwyd yn ystod y cyfarfod yr oedd Arolygiad Estyn o ERW a Chynllun Busnes ERW. Rhoddodd y Grŵp ystyriaeth hefyd i Addysg Ddewisol yn y Cartref a thrawsnewid Anghenion Dysgu Ychwanegol. Sylweddolwyd bod y meysydd hyn y tu allan i gwmpas ERW, ond er hynny ei bod yn fuddiol i'r Grŵp gydweithio i rannu profiadau ac arferion da ar draws y rhanbarth.

Roedd y Grŵp wedi diolch i'r Cyd-bwyllgor am eu hymateb i ohebiaeth flaenorol ac wedi gofyn am y canlynol:

- Eglurdeb pellach ynghylch capasiti Ymgynghorwyr Her ar draws y rhanbarth.
- Gwybodaeth bellach am y modd y darperir canlyniadau categoreiddio i rieni.

Tynnodd y Rheolwr Gyfarwyddwr sylw at y ffaith fod y cyfarfodydd yn dod yn fwyfwy defnyddiol. Cydnabu'r Cyd-bwyllgor y cyfraniad a wnâi tuag at y daith i welliant a diolchodd i'r Grŵp am y pwyntiau gwerthfawr a godwyd.

Cytunwyd
6.1 y dylid derbyn yr adroddiad;
6.2 y dylid llunio ymateb i'r pwyntiau a godwyd gan y Grŵp.

7. CYTUNDEB CYFREITHIOL

Dosbarthwyd i aelodau'r Cyd-bwyllgor yr amrywiad arfaethedig a'r newidiadau a argymhellir i'r Cytundeb Cyfreithiol, a oedd mewn grym er 2014.

Amlinellwyd hanes creu ERW fel Cyd-bwyllgor yn hytrach na chwmni, gydag ymrwymiad yr Awdurdodau Lleol i gyfrannu cymorth. Cydnabuwyd na sylweddolwyd yn llawn ar y dechrau faint o gymorth oedd ei angen ac y dylid categoreiddio ymhellach a thynhau rhywfaint ar y cymorth hwnnw erbyn hyn. Roedd angen Cytundeb Lefel Gwasanaeth ar gyfer rhai Gwasanaethau er mwyn sicrhau bod y darparwyr ac ERW yn glir beth oedd y paramedrau a'r disgwyliadau.

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

Nodwyd hefyd fod swm sylweddol o gymorth yn gymorth ymarferol ac y dylid prisio'r cymorth hwn hefyd er mwyn sicrhau darlun manwl gywir a thryloyw ar gyfer yr holl Awdurdodau Lleol. Gwnaed cais am waith pellach ar yr adroddiad i gynnwys yr wybodaeth hon a mân ddiwygiadau eraill.

CYTUNWYD y dylid diwygio'r adroddiad i gynnwys manylion pellach fel a amlinellwyd uchod a'i ailgyflwyno i gyfarfod yn y dyfodol.

8. CYNLLUN DIRPRWYO

Dosbarthwyd i'r Cyd-bwyllgor atodiad i drefniadau dirprwyo a rheolaeth ariannol y cytundeb.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Arweiniol ei bod yn bwysig fod ERW yn hyblyg gyda grantiau er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu defnyddio i'w potensial llawn.

CYTUNWYD bod yr adroddiad yn cael ei dderbyn a'i gymeradwyo.

9. Y GWASANAETHU CYFIEITHU

Dosbarthwyd yr adroddiad ar y gwasanaeth cyfieithu ar gyfer ERW i'r Cyd-bwyllgor fel y gallent wneud penderfyniad ynghylch y gwasanaeth cyfieithu yn y dyfodol.

Eglurwyd bod y gwasanaethau cyfieithu ar gyfer ERW wedi bod yn fater trafod sylweddol ers peth amser. Yn dilyn cytundeb gan y Cyd-bwyllgor, gwahoddwyd pob un o'r chwe Awdurdod Lleol o fewn ERW i fynegi diddordeb mewn darparu gwasanaethau cyfieithu. Roedd tri Awdurdod Lleol wedi cyflwyno datganiad o ddiddordeb, â'r tri ohonynt â chostau tipyn uwch na rhai'r darparwr presennol. Ym mis Gorffennaf ailgyflwynwyd y cais am fynegi diddordeb er mwyn gweld a ellid sicrhau effeithlonrwydd pellach. Diweddarodd Rheolwr Gyfarwyddwr ERW yr wybodaeth i'r Pwyllgor gan nodi mai un Awdurdod Lleol yn unig oedd wedi cyflwyno datganiad pellach o ddiddordeb, a bod hwnnw yn dal yn ddrutach na'r trefniadau presennol. Ar sail hyn, y dewis mwyaf effeithiol ac effeithlon fyddai parhau i ddefnyddio'r darparwr allanol presennol.

CYTUNWYD

9.1 y dylid derbyn yr adroddiad;

9.2 bod y gwasanaeth cyfieithu ar gyfer ERW yn parhau i gael ei ddarparu gan y darparwr presennol.

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

10. CYNLLUN GWELLA / ADRODDIAD ESTYN

Dosbarthwyd i aelodau'r Cyd-bwyllgor Gynllun Gwella ôl-arolygiad ESTYN i bontio rhwng y sefyllfa bresennol a'r cylch cynllunio busnes newydd a fydd yn dechrau ym mis Ebrill 2017. Mae'r cynllun yn cynnwys pedwar prif argymhelliad Estyn i ERW.

Amlinellodd Rheolwr Gyfarwyddwr ERW y ffaith fod gwaith sylweddol yn digwydd i wella cynllunio busnes ar gyfer y flwyddyn nesaf a bod y cynllun tymor byr yn sicrhau bod cynnydd cyflym yn cael ei wneud yn y cyfamser. Tynnwyd sylw at y cynnydd a wnaed ym mhob un o brif argymhellion Estyn ac y byddai adborth pellach ar yr argymhellion yn y cyfarfod nesaf.

Nodwyd bod gwybodaeth fanwl ar gyfer deiliaid portffolio'r chwe Awdurdod Lleol yng nghyfarfodydd yr Hwb, oedd yn adlewyrchu'r neges a gafwyd drwy'r arolygiad fod angen mwy o ymwneud ar eu rhan. Teimlwyd ei bod yn fuddiol i ddeiliaid portffolio o'r gwahanol ardaloedd gydweithio a chael blas o'r hyn oedd yn digwydd ar draws y 6 Awdurdod Lleol.

CYTUNWYD bod yr adroddiad yn cael ei dderbyn.

11. TROSOLWG O GYFNOD CYFNOD ALLWEDDOL 4

Dosbarthwyd i aelodau'r Cyd-bwyllgor drosolwg o Gyfnod Allweddol 4, oedd yn cynnwys data cyd-destunol a pherfformiad.

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Arweiniol i'r Pwyllgor brif agweddau'r data a'r deilliannau positif ar draws y rhanbarth. Nodwyd bod cynnydd yn parhau yn Nangosyddion y Pynciau Craidd ac y cafwyd gwelliant bychan yn siart 19 – trothwy Lefel 2, yn cynnwys Cymraeg/Saesneg a Mathemateg (L2+) – o 63.8% i 63.9%. Tynnwyd sylw at y ffaith fod ERW yn gwneud yn well na chonsortia eraill o ran perfformiad disgyblion sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim, gyda 37% yn cyrraedd L2+. Roedd y data'n adlewyrchu'r gwaith a wnaed yn y maes a defnydd effeithiol o'r grant amddifadedd i ddisgyblion. Gellid gwella'r canlyniadau ymhellach drwy rannu arferion da a gwneud defnydd o wybodaeth a dealltwriaeth mewn ffordd fwy deinamig. Tynnwyd sylw at y ffaith fod y perfformiad yng Nghyfnod Allweddol 5 yn gyson; er hynny, rhaid i ERW anelu at wella ymhellach.

Nodwyd bod merched yn perfformio'n well na bechgyn yn gyffredinol a holwyd sut yr oedd ERW yn delio â'r mater hwn. Eglurodd y Cyfarwyddwr Arweiniol fod sylw wedi'i roi i'r pryderon hyn ar lefel leol a bod angen gwaith gyda bechgyn i geisio gwella'r sefyllfa, yn enwedig mewn iaith ac ysgrifennu estynedig. Tynnwyd sylw at y

ffaith fod maes llafur TGAU Saesneg yn newid ac y byddai cyfran uwch o'r radd yn cael ei hasesu drwy arholiadau yn hytrach nag asesiad rheoledig. Roedd bechgyn yn tueddu i berfformio'n well mewn asesiadau nag arholiadau a gallai'r newid gael effaith bellach ar eu perfformiad. Bydd mwy o bwyslais hefyd ar sillafu, atalnodi a gramadeg, a byddai'r newidiadau'n rhai heriol i'r ysgolion. Bydd angen monitro'r perfformiad yn ofalus yn ystod y cyfnod hwn.

Holwyd a oedd ERW yn casglu data ynghylch pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET) gan nad oedd y data hyn wedi'u cynnwys yn yr adroddiad. Cadarnhaodd y Rheolwr Gyfarwyddwr eu bod yn gwneud hyn ac y byddai'n cyflwyno'r wybodaeth hon i gyfarfod yn y dyfodol.

CYTUNWYD y dylid derbyn yr adroddiad.

12. RHAGLEN WAITH ARCHWILIO MEWNOL

Dosbarthwyd Rhaglen Waith Archwilio Mewnol 2016–17, a baratowyd yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus, i'r Cyd-bwyllgor.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Arweiniol sylw at y ffaith fod y rhaglen waith wedi'i thrafod gan y Grŵp Gweithredol a bod y grŵp yn teimlo fod y meysydd a argymhellwyd yn rhai addas i'r harchwilio. Er hynny, gofynnwyd am symud dwy eitem i raglen waith yn y dyfodol. Yn gyntaf, paratoi a chydymffurfio â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gan ei bod yn dal yn ddyddiau cynnar a bod yr angen yn parhau i gael ei dadansoddi. Roedd angen amser i ddatblygu cyn ystyried safbwynt ERW ynghylch hyn. Yn ail, Cydymffurfio ag Archebion Sefydlog.

CYTUNWYD
12.1 y dylid derbyn rhaglen waith Archwilio Mewnol 2016–17;
12.2 y dylid cymeradwyo rhaglen waith Archwilio Mewnol 2016–17 gyda'r diwygiad y dylai Paratoi a Chydymffurfio â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Chydymffurfio ag Archeb Sefydlog gael eu symud i raglen waith yn y dyfodol.

13. DIWEDDARIAD ARIANNOL AIL CHWARTER – 2016–17

Dosbarthwyd Diweddariad Ariannol Ail Chwarter 2016–17 i'r Cyd-bwyllgor.

Tynnodd Rheolwr Gyfarwyddwr ERW sylw at un newid oedd wedi digwydd, sef cynnydd o £5K yng nghost trwydded y wefan. Byddid hefyd yn ceisio cael gwybodaeth bellach ynghylch y newid i grantiau.

Pwyllgor ar y Cyd/Joint Committee
2 Tachwedd/November 2016
Neuadd y Sir, Caerfyrddin / County Hall, Carmarthen
2 p.m. – 3.40 p.m.

CYTUNWYD y dylid derbyn yr adroddiad.

14. GWERTH AM ARIAN

Dosbarthwyd y rhaglen waith oedd wedi'i threfnu ar gyfer adolygiadau gwerth am arian 2016–17 i'r Cyd-bwyllgor. Darparwyd crynodeb byr ar gyfer y meysydd y bwriedid eu hadolygu a'r cyfleoedd i wneud y defnydd gorau o grantiau.

Eglurwyd bod Dinas-ranbarth Bae Abertawe yn rhanbarth ddatblygu economaidd a'i bod yn ystyried datblygu isadeiledd tebyg i un ERW.

CYTUNWYD y dylid derbyn a chymeradwyo'r adroddiad.

Llofnodwyd: ____________________________ Dyddiad: ______________

CADEIRYDD